

Margo Sonia Lira Ylonen, Meksikosta

Nämä taustatiedot on koonnut sukuseuran jäsen Raija Ylönen:

Margon isoisä August Ylönen mainitaan Ylösten sukukirjassa, suvun numerolla 796. August syntyi vuonna 1872 nuorimpana lapsena Pieksämäen Kirkonkylän mökissä asuneen torppari Tahvo (Staffan) Ylösen ja äiti Anna Lisa Davitsaisen perheeseen.

August muutti vuonna 1897 Suonenjoelle rengiksi. Seuraavana vuonna hän avioitui Karttulasta kotoisin olleen Silja Katri Jääskeläisen kanssa. Vuonna 1903 he seurasivat Augustin veljeä Hermannia Viipuriin. Tuolloin perheessä oli myös poika Emil, joka syntyi vuonna 1901. Perheen ensimmäinen lapsi Martta kuoli vain muutama kuukausi ennen Emilin syntymää. Ylöset asuivat Lyykylän ja Talin kylissä ja Viipurin seudulla syntyi lisää lapsia: tyttäret Elsa Katariina, synt. 1904, Rauha Siviä, synt. 1911 ja Silja Sanelma, synt. 1916.

Vuonna 1917 August ja 16-vuotias poikansa Emil lähtivät Amerikkaan. Ehkä levottomat ajat saivat Augustin etsimään rauhallisempaa seutua perheelleen. New Yorkin Ellis Islandin tietojen mukaan he matkasivat Norjan Kristianiasta (Oslon entinen nimi) "Bergensfjord" laivalla ja saapuivat New Yorkiin elokuussa 1917. Heidän maihinnousutiedoissa mainitaan, että heillä on lanko Johan Jääskeläinen Calumetissa, Michiganissa. Miten August ja Emil pääsivät Viipurista Norjaan, ei ole tiedossa. Vuonna 1920 vaimo Silja seurasi perässä ja perhe oli jälleen koossa. Silja ja tyttäret matkasivat Helsingistä Liverpooliin, Englantiin ja sieltä laivalla "Kaiserin Auguste Victoria" New Yorkiin kesäkuussa 1920. Ellis Islandin tietojen mukaan Silja Ylönen, 46-vuotias, matkusti lasten Elsa 15-vuotias, Rauha 9-vuotias ja Silja 4-vuotias kanssa (Suomen siirtolaisuusinstituutin tiedot liitteenä).

Joitakin faktoja Viipurista: Kaupunki kehittyi 1800-luvun aikana itäisen Suomen hallinnon ja kaupan keskuksiksi. Vuoden 1917 Venäjän vallankumouksen ja Venäjän keisarikunnan kaatumisen jälkeen Suomi julistautui itsenäiseksi Venäjästä joulukuussa 1917. Juuri itsenäistyneen maan alkutaival oli kaikkea muuta kuin rauhallinen. Sisällissota alkoi Viipurista ja levisi myöhemmin muualle Suomeen. Sisällissodan aikana Viipuri oli Suomen punakaartin hallussa, kunnes Valkokaarti valtasi sen Viipurin taistelussa vuonna 1918. Toisen maailmansodan jälkeen (1939-1945) osa Karjalaa alueesta, Viipuri mukaan lukien, oli luovutettava Neuvostoliitolle.

Silvia Lopez lähetti seuraavan tarinan perheestään:

Nimeni on Silvia López Lira. Asun Torreónissa, Coahuilassa, Méxicossa. Äitini Margo Sonia Lira Ylonen kuoli tasan vuosi sitten. Etsin joitain papereita ja löysin Ylösten Sukuseuran tiedotteet ja joitakin muita hellyttäviä muistoja.

Asuimme mieheni, lapseni ja minä Santa Catarinassa, Nuevo Leónissa, Méxicossa. Isäni kuoltua (joulukuussa 2012) muutimme Torreóniin, jotta voisimme huolehtia äidistäni, koska hän oli sokea. Yhdeksän ja puoli vuotta myöhemmin äitini kuoli. Äitini työskenteli perhelääkäriä kymmenen vuotta. Yhtäkkiä hänen näkönsä keskelle ilmestyi sokea piste, kun hän oli noin 36-vuotias. Tuo sokea piste kasvoi vähitellen, kunnes hänen ääreisnäkönsä oli hyvin kapea.

Äitini, Margo Sonia, oli Silvia (Rauha) Ylönen Jääskeläisen tytär, meni naimisiin Tony Liran kanssa Chicagossa, Illinoisissa. Heillä oli myös poika: Omar Lira Ylönen, joka kuoli useita vuosia sitten.

Kuten äitini tapasi kertoa meille, meidän Ylösen perheen tarina menee näin: En ole varma, matkustiko August poikansa Emilin kanssa (vai syntyikö Emil myöhemmin Amerikassa), mutta Katrina Jääskeläinen jäi tyttäriensä Rauhan (Silvian), Elsan ja Sanelman kanssa rautatieasemalle, jossa hän työskenteli junanlähettäjänä.

Äitini kertoi, että Suomi oli sodassa (1918) ja että pommi räjähti juuri rautatieasemalla, jossa he asuivat. Isomummo Katrina joutui pakenemaan vauvansa Sanelman ja kahden muun tyttärensä, Rauhan (isoäitini) ja Elsan kanssa. He pakenivat metsän halki syöden mäntyjen uusia versoja.

Kun he vaelsivat metsässä, Rauha sairastui, ja he löysivät sairaalan, jossa hänelle tehtiin henkitorven avausleikkaus. Jotenkin he pääsivät Hannoveriin ja laivalla New Yorkiin, jossa isoisoisä August ja ystävät odottivat heitä. Sitten he matkustivat Michiganiin, jossa isoisoisä August oli jo saanut elämisen järjestettyä. Tämä on todellista perherakkautta, kun todella halutaan tavata uudelleen, etäisyyksistä huolimatta.

Rauha-mummo muutti nimensä Silviaksi, joka oli helpompi lausua englanniksi ja kuulosti hänen toiselta nimeltään Silja. Hän opiskeli kauppätieteitä Suomi Collegessa. Myöhemmin hän työskenteli Chicagossa RCA:lla, jossa hän tapasi isoisäni Tynyn. Hän piti kovasti säveltämisestä ja pianonsoitosta, kuten Blossom Time in Hiawata Land, omasta sävellyksestään.

Olemme tavanneet joitakin Ylösen perheenjäseniä. Kun olin lapsi, menimme Ahmeekiin, Michiganiin, tapaamaan Lilly Haataja -tätiä ja hänen perhettä. Lisäksi tapasimme Chicagossa jonkun toisen sukulaisperheen. Minulla oli tapana kirjoittaa Lilly Haataja -tädille, joka asui Michiganissa. Löysin yhden hänen kirjeistään ja joitakin valokuvia.

Vuosia myöhemmin, kun olin teini-ikäinen, tapasimme Sunny-tädin (Sanelma, isoäitini Rauhan sisko) ja hänen perheensä Denverissä, Coloradossa.

Mummon täti Lilly ja minä olimme kirjekavereita. Hän lähetti minulle kerran ääninauhan, jossa hän opetti minua laskemaan suomeksi, ja Ahmeekin värityskirjan (säilytän niitä Santa Catarinan talossa, kaupungissa, jossa asuimme ennen isäni kuolemaa). Lilly-täti kuoli jo kauan sitten, enkä ole ollut yhteydessä hänen perheeseensä.

Raija, olen hyvin iloinen siitä, että jossain, maailman toisessa ääripäässä, meillä on sukua. Tällä hetkellä asumme Torreónissa, Coahuilassa, Méxicossa, äitini talossa. Heti kun saamme valmiiksi kaikki paperityöt hänen kuolemansa jälkeen, meidän on päätettävä, missä sen jälkeen asumme. Pidän sinuun yhteyttä ja kerron sinulle.

Kiitos paljon, kun luit tämän kirjeen. Luin jostain, että Viipuri tarkoittaa Pyhien linnoitusta. Vuosi sitten tänä päivänä, todistimme uuden pyhimyksen syntymistä taivaassa: äitini. Liitteenä teille muutama muukin kuva Margo Sonia Lira Ylösestä.

Silvia Lopez

Silja Ylönen synt. 1874

ja lasten matkustustiedot Siirtolaisuusinstituutti, Helsinki

- Sukunimi: Ylönen
- Etunimi: Silja
- Ikä: 46
- Lähtösatama: Helsinki
- Määränpää: New York
- Määränpään maa: USA
- Laiva Suomesta: Arcturus
- Lähtöpäivä: 15.05.1920
- Lähtö Englannista: 05.06.1920
- Mukana matkustivat: Elsa, Rauha and Silja Ylönen.

August ja Emil Ylösen kohdalta ei ole tietoja Siirtolaisuusinstituutin tiedoissa

Margo Sonia Lira Ylonen
(1938-2022)